

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Dub. III. Vtrum per solas species naturales, & sine novo lumine infuso,
præterquam fidei, poßit Devs cognosci majori claritate, & certitudine? &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

D V B I V M III.

evidenter constat hoc non posse naturaliter fieri:
ergo, &c.

Quare secundam partem probatur, quia in predictorum testimonium potest DEUS infunde te habitus supernaturales, & evidenter mihi ostendere ipsos habitus supernaturales, quos infundit v.g. fidem, gratiam & dona: sed ex suppositione quod DEUS velut hoc modo a testis loquenter requiri ut infusio specierum talium habituum, quae necessarij debent esse supernaturales & infuse per se, cum non possint naturaliter produci, & acquiri: nec species naturales, & acquisitiones possunt habitus illos claram representare: ergo, &c.

Objecies, DEUS non potest cognoscitur quo ad ait, quin aliquo modo cognoscitur quoad quid est, iuxta doctrinam D. Thomæ in Boetiam de Trinitate & Aristotelis i. physiorum, sed non potest dari species, per quam DEUS cognoscatur evidenter quod quid est: ergo nec species, qua cognoscatur evidenter quod an est. Respondetur, hoc argumentum vel nihil probare, vel nimium; quia non potest negari DEUM quod an est, posse etiam naturaliter cognoscere, ut diximus quod. & supernaturaliter evidenter in attestatione, ut diximus quod. 7. Unde solum sequitur ex eo, quod DEUS cognoscatur vel evidenter, vel inevidenter quod an est, cognoscitur etiam aliquo modo quod quid est, nempe confusus & imperfectus, sic ut eum cognoscimus ex species rerum sensibilium. Aliud enim est cognoscere evidenter attestationem esse DEI, aliud cognoscere evidenter ipsum DEUM, qui attestatur; illud enim est solum evidenter in attestatione, hos autem est evidenter DEI. Sic etiam in nubilo videamus lucem, & ex ea cognoscimus evidenter esse solem in nostro hemisphario, licet non videamus solem ipsum in se.

Si obiter queras, an quando DEUM cognoscimus ex species rerum sensibilium, formemus proprium conceptum DEI, & an sit simplex vel complexus? respondeo, duplum conceptum formari, unum ipsum rei sensibilis propriatio representativa per speciem, alterum confusum & respectivum, quo cognoscitur DEUS tanquam quid simile aliquo modo illi est, v.g. soli, vel luci, vel nebulæ, sed infinitè eam excedens. Qui quidem concepsus proprius est DEI, cum non possit alteri accommodari: ex qua cognitione remanent etiam species in intellectu, quibus possumus uti, quios DEUM intelligere volumus.

Iste autem concepsus, quem de DEO formamus, solet esse complexus, seu mixtus ex negativo & positivo, vel ex relativo & absoluto, ut bene advertit Molina i. part. quod. 13. art. 1. ad 2. Licet non recte asserta, omnem conceptum DEI esse hujusmodi: potest enim multoties esse simplex, ut docet Fonseca, & Suarius, quia DEUS vox simplici significatur a nobis, & cum voces sint signa conceptum; datur etiam conceptus simplex, qui DEUM confusè representat, sicut significatur vox illa: quem quidem conceptum possumus efformare ex predictis conceptibus complexis.

Vtrumper solas predictas species naturales, & sine novo lumine in fujo, præterquam fidei, posse DEUS cognoscere, & mysteria divina majori claritate, & certitudine, quam ordinaria ipsius fidei

Conclusio. Potest DEUS ita specialiter applicare, vivificate, & adjuvare lumen fidei, ut sine novo alio lumine superaddito, nec aliis speciesbus, præterquam acquisitis, possimus ipsum DEUM, & mysteria divina majori claritate, & certitudine cognoscere, quam antea cum ipsomet lumine, & speciesbus, ita ut illa major claritas, & certitudo intelligatur ex parte nostra, & non ipsius fidei. Probatur, quia in hoc nulla datur implicatio; sic enim eadem potentia visiva, aut intellectiva magis roburata, vivificate, & adjuvata potest lumine naturali melius & perfectius cognoscere, etiam habitus fidei perfectiorem elicere auctam habet enī se habitus supernaturalis per modum potentiae proxime ad suos actus.

Dices, certitudo fidei est infallibilis, & simul *Objecit.* est essentia litera obscuræ: ergo non potest augeri eius certitudo, nec eius obscuritas clarescere. Respondendo disting. conseq. ex parte ipsius fidei conced. ex parte nostra neg. Nam ex parte subjecti, seu intellectus non solum potest illa certitudo augeri per maiorem radicationem habitus, sed per exclusionem duritie cordis, & hesitationis intellectus: sicut attenuata nebula aetris, vel oculorum augitor nobis claritas solis, quin ipsa augatur in se ipso. Similiter obscuritas fidei non potest tolli, sed tollitur a nobis confusus (pecierum naturalem, quibus divini mysteria per sensibilia cognoscimus, ut melius penetrerent eorumdem congruentia, & rationes, quod magis est tollere, seu minuere obscuritatem rationis, quam fidei).

D V B I V M IV.

Quam species inserviant contemplationis infusa per affirmationem?

Conclusio. Ad contemplationem affirmavam DEI, ad quam ipse concurrebat specialiter auxilio, & motione, & potest provenire ab aliis quo dono Spiritus sancti vel ordinantur species naturales jam praehabita, vel infundantur novæ, & species naturales, in quibus essentia rerum vel materialium, vel spiritualium representantur. Probatur, quia species naturales jam praehabita ita possunt a DEO ordinari, & disponi, ut clarissimi & perfectissimi representent effectus DEI, ex quo & lumine infuso superaddito perfectius etiam penetrerent divinas perfectiones contemplandæ.

Deinde per species supernaturales representantes essentias rerum, sive materialium, sive spiritualium, puta animalium, vel Angelorum, aut etiam habituum supernaturalium, nempè gratia, fidei, spei, &c. clarissimi & simplicissimi cognoscit intellectus, nec indiget discursu, & labore ad investigandam veritatem, sicut indiget utendo species naturalibus, quae sunt nimis confusæ. Ex illarum igitur rerum cognitione, ut pote effectuum DEI perfectiorum, & clarissimi cognitorum, possimus devenire in perfectiorē cognitionē DEI

S

quam

Thom. à Iesu Oper. Tom. II.